

2021 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Β' Γενικού Λυκείου
Γενικής Παιδείας

Σάββατο 17 Απριλίου 2021 | Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Στο προς εξέταση απόσπασμα αναφέρονται, μεταξύ άλλων, οι παράγοντες που θα διασφαλίσουν την επιτυχία των πολιτικών απελευθέρωσης των γυναικών. Αναλυτικότερα, οι πολιτικές αυτές προϋποθέτουν σοβαρό εκσυγχρονισμό στους τομείς της υγείας, της εργασίας και της εκπαίδευσης, ώστε να δίνονται ίδια δικαιώματα και στα δύο φύλα. Ιδιαίτερη μέριμνα απαιτείται για τις μητέρες, ενώ, κατά τη συγγραφέα, είναι απαραίτητη η υποστήριξη των αλλαγών τόσο από τους άνδρες όσο και από το κοινωνικό σύνολο, που οφείλουν να διαμαρτυρηθούν για τη γυναικεία καταπίεση.

B1.

- ❖ α. Λάθος (Η αρχή της ισότητας ... από αυτό).
- ❖ β. Σωστό (Το 84% των εργαζόμενων γυναικών ... καθεστώς εργασιακής επισφάλειας).
- ❖ γ. Λάθος (Μόλις το 49% των γυναικών απασχολούνται ... είναι στο 70%).
- ❖ δ. Σωστό (Επιπλέον, η αυξημένη ... παρενόχληση των κοριτσιών).
- ❖ ε. Λάθος (Την ώρα που γράφονταν ... λόγους τιμής).

B2. α) «Το γυναικείο ζήτημα είναι το καυτό πολιτικό ζήτημα της εποχής μας. **Αυτό συμβαίνει, γιατί** εμπεριέχει τα πάντα: τις οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες, τις διακρίσεις στη βάση της φυλής και του σεξουαλικού προσανατολισμού. **Επομένως,** το γυναικείο ζήτημα είναι ένα πανανθρώπινο ζήτημα, γι' αυτό και οι γυναίκες σήμερα ζητάμε από όλους να ενώσουν τις φωνές τους μαζί μας.»

Αυτό συμβαίνει γιατί: δηλώνει αιτιολόγηση

Επομένως: δηλώνει συμπέρασμα

B2. β) Η συντάκτρια του κειμένου Α' διαπιστώνει ότι: *«Η γυναικεία χειραφέτηση περνάει μέσα από τον πατέρα, τον σύζυγο, τον σύντροφο, τον εργοδότη, τον άντρα συμπολίτη που αγανακτεί με τις διακρίσεις και την αδικία που υφίστανται οι συμπολίτες θηλυκού γένους ή ταυτότητας και που ενώνει τη φωνή του με τις δικές τους».*

- Πράγματι, η γυναικεία χειραφέτηση εξαρτάται από τον σύζυγο ή τον σύντροφο των γυναικών, αφού, σύμφωνα με το κείμενο Β', πολλές γυναίκες σήμερα πέφτουν θύματα ενδοοικογενειακής βίας, σεξουαλικής και σωματικής κακοποίησης, χωρίς, μάλιστα, να μπορούν να ζητήσουν βοήθεια (*Τέλος, περίπου 50 γυναίκες χάνουν τη ζωή τους ... για να λάβουν βοήθεια*).
- Επίσης, η γυναικεία χειραφέτηση εξαρτάται από τον εργοδότη των γυναικών, αφού, σύμφωνα με το κείμενο Β', σε πολλές γυναίκες δεν ανατίθενται θέσεις υψηλής ευθύνης, ενώ συχνά δεν έχουν ίδια εργασιακά δικαιώματα με τους άνδρες (*Πάνω από το 30% των γυναικών ... χωρίς εργασιακά δικαιώματα*).
- Τέλος, η γυναικεία χειραφέτηση εξαρτάται από τον πατέρα, αφού, σύμφωνα με το κείμενο Β', σε πολλές χώρες βασανιστές των γυναικών είναι οι ίδιοι οι γονείς τους, οι οποίοι, με πρόσχημα τη θρησκεία ή τη νομοθεσία, τους στερούν τη ζωή με ιδιαίτερα βάνανυσους τρόπους (*Την ώρα που γράφονταν ... λόγους τιμής*).

B3. α) Φορτισμένο λόγο έχουμε στα εξής αποσπάσματα των κειμένων Α' και Β':

Κείμενο Α': ολόκληρη η πρώτη παράγραφος.

Κείμενο Β': ολόκληρη η τελευταία παράγραφος.

Στην πρώτη περίπτωση έντονο είναι το ειρωνικό ύφος της αρθρογράφου, η οποία υπονοεί πως ο εορτασμός της Ημέρας της Γυναίκας αποτελεί εδώ και χρόνια αφορμή, για να αποσιωπηθούν φαινόμενα καταπάτησης των γυναικείων δικαιωμάτων, και πως, ακόμη και φέτος, παρόλο που δεν

2021 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

πραγματοποιήθηκαν εορτασμοί για αυτήν την ημέρα, θα αναπαραχθούν στα ΜΜΕ τα γνωστά σεξιστικά στερεότυπα.

Στη δεύτερη περίπτωση, με τον συναισθηματικά φορτισμένο λόγο της, η αρθρογράφος δηλώνει τη βαθιά θλίψη της, επειδή σε πολλές χώρες οι γυναίκες ακόμη βασανίζονται, υποφέρουν και πέφτουν θύματα κακομεταχείρισης, γεγονός που επιβεβαιώνεται από την αναφορά της στη δολοφονία μιας 17χρονης Ινδής, που τη σόκαρε.

β) Ο, κάθε φορά, ισχυρός πόλος πρέπει να υιοθετήσει το γυναικείο ζήτημα.

- Γ.** Το προς εξέταση ποίημα αναφέρεται στα συναισθήματα μιας γυναίκας, που, στο τέλος της ζωής της, κάνει θλιβερό απολογισμό των πεπραγμένων της και διαπιστώνει την αποτυχία της. Αναλυτικότερα, το παλιό, κλειστό σπίτι όπου ζει **συμβολίζει** την χρεοκοπημένη ζωή της, ενώ η **μεταφορά (τούτο το σπίτι δε με σηκώνει πια)** και η χρήση του σχήματος **επαναφοράς (να στεριώνεις ... να στεριώνεις)** υποδηλώνουν την αποτυχία της να συντηρήσει τον παρακμιακό κόσμο της. Έπειτα, με την **παρομοίωση (σα μαύρο φέρετρο κλεισμένο)** αισθητοποιείται η εικόνα του θανάτου, αφού το πιάνο, αντί να δίνει αισθητική απόλαυση, τρομάζει τη γυναίκα, ενώ η **επανάληψη** του ρήματος «**να προσέχεις**» αναδεικνύει την καταπίεση της, αφού δεν της επιτράπη ποτέ να παραβεί τα καθιερωμένα μοντέλα ηθικής. Η **εικόνα** του παλιού σπιτιού και των κατεστραμμένων αντικειμένων πιστοποιεί ότι η γυναίκα επιμένει να ζει με τη μνήμη των νεκρών συγγενών της. Μάλιστα, ο ραγισμένος καθρέφτης, ως **σύμβολο** «γρουσουζιάς», ενισχύει την αίσθηση ότι το σπίτι είναι στοιχειωμένο, ενώ, ως σύμβολο αυτογνωσίας, καθρεφτίζει έναν εσωτερικό κόσμο κομματιασμένο. Επιπλέον, το γεγονός ότι η ηλικιωμένη γυναίκα έχει μετανιώσει για τον τρόπο ζωής της αισθητοποιείται με την **προσωποποίηση** της μεταμέλειας, τα ξυλοπάπουτσα της οποίας κάνουν έναν βασανιστικό ήχο, που δεν αφήνει τη γυναίκα να ηρεμήσει. Τέλος, η λάμψη του φεγγαριού αντανακλάται στο ποτήρι και κάνει τα χείλη του να μοιάζουν (**παρομοίωση**) με **κυκλικό ξυράφι**. Η **επανάληψη** της ερώτησης **πώς να το φέρω στα χείλη μου** δείχνει την απόγνωση της γυναίκας, για την οποία ακόμη και το νερό είναι επικίνδυνο. Μόνο η ποίηση παραμένει διέξοδος για αυτήν, στοιχείο που γίνεται αισθητό με το **αυτοσαρκαστικό σχόλιο (Βλέπεις; έχω ακόμη διάθεση για**

2021 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

παρομοιώσεις). Κατ' εμέ, η εικόνα μιας γυναίκας που καταρρέει υπό την πίεση της θλιβερής ζωής της είναι συγκλονιστική και υπενθυμίζει σε όλους την ανάγκη για επαγρύπνηση και λήψη σωστών αποφάσεων, γιατί η ζωή δίνεται μια μόνο φορά στον άνθρωπο, γεγονός που δεν επιτρέπει λάθη και παραλείψεις.

Δ. Φίλοι και φίλες,

Διάβασα και εγώ το άρθρο της Βίβιαν Ευθυμιοπούλου, το οποίο αναρτήθηκε στη σελίδα της ομάδας μας, και, τολμώ να ομολογήσω, το βρήκα πολύ ενδιαφέρον. Θα ήθελα, λοιπόν, να εκφράσω την προσωπική μου άποψη για το θέμα που θίγεται στο άρθρο αυτό, που δεν είναι άλλο από την καταπάτηση των γυναικείων δικαιωμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο.

Παρόλο που πολλά κράτη και φορείς αγωνίζονται σήμερα για την προάσπιση των γυναικείων δικαιωμάτων, σε πολλές χώρες του κόσμου, όπως αναφέρεται και στο κείμενο που διαβάσαμε, τα δικαιώματα αυτά καταπατούνται. Μάλιστα, κάποιες φορές η παραβίαση των γυναικείων δικαιωμάτων γίνεται φανερά, όπως συμβαίνει στον αναπτυσσόμενο και τον μουσουλμανικό κόσμο, όπου, εξαιτίας του χαμηλού μορφωτικού επιπέδου των ανθρώπων και «στο όνομα της θρησκείας και της τιμής», οι γυναίκες βασανίζονται και υποφέρουν. Άλλες, πάλι, φορές η καταστρατήγηση των γυναικείων δικαιωμάτων γίνεται με λανθάνοντα τρόπο, ύπουλα και κρυφά, όπως συμβαίνει στον δυτικό κόσμο, δηλαδή στις «ανεπτυγμένες» χώρες της Ευρώπης και στην Αμερική. Τα φαινόμενα που πιστοποιούν τις παραπάνω διαπιστώσεις, αν και είναι στους περισσότερους γνωστά, θα αναφερθούν στη συνέχεια, για να αποτελέσουν αφορμή για προβληματισμό.

Φαινόμενα παραβίασης γυναικείων δικαιωμάτων στον αναπτυσσόμενο κόσμο:

- Εξαθλίωση – φτώχεια – οι γυναίκες θύματα πορνείας ή καταφεύγουν στην επαιτεία / συχνά παντρεύονται από πολύ μικρή ηλικία με πολύ μεγάλους σε ηλικία πλούσιους άνδρες, που τις κακομεταχειρίζονται σεξουαλικά και σωματικά.
- Απουσία εκπαίδευσης – οι γυναίκες αναγκάζονται να εργαστούν υπό άθλιες συνθήκες για πενιχρά μεροκάματα ως θεσμικά απροστάτευτο εργατικό δυναμικό σε εργοστάσια μεγάλων πολυεθνικών επιχειρήσεων.
- Αναχρονιστικοί νόμοι και έθιμα τις κάνουν να υποφέρουν – κλειτοριδεκτομή / νομιμοποίηση βιασμών.

2021 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

- Σε περίπτωση καταδίκης ακόμη και για ασήμαντα αδικήματα δολοφονούνται με βάρβαρο τρόπο (απαγχονισμός σε δημόσια θέα – δημόσιος λιθοβολισμός)

Φαινόμενα παραβίασης γυναικείων δικαιωμάτων στον μουσουλμανικό κόσμο:

- Πολυγαμία για τους άνδρες, φαινόμενο που τις κάνει να νιώθουν αναξιοπρεπείς και ασήμαντες.
- Ακολουθούν υποχρεωτικά συγκεκριμένο ενδυματολογικό κώδικα, που τις καταπιέζει (τσαντόρ, μπούρκα, χιτζάμπ, νικάμπ).
- Δεν επιτρέπεται σε αυτές να συμμετέχουν, ασυνόδευτες από τον σύζυγο ή τον πατέρα τους, σε κοινωνικές εκδηλώσεις, δεν μορφώνονται, δεν οδηγούν, δεν εργάζονται.
- Δεν επιτρέπεται να εκφράζουν τη γνώμη τους για σημαντικά ζητήματα, με εξαίρεση τις σπάνιες περιπτώσεις στις οποίες κάτι τέτοιο θα τους ζητηθεί από τον σύζυγο.

Φαινόμενα παραβίασης γυναικείων δικαιωμάτων στον προηγμένο κόσμο:

- Ενδοοικογενειακή βία / σεξουαλική παρενόχληση στον χώρο εργασίας.
- Οι γυναίκες θύματα στερεοτύπων στους χώρους εργασίας: θεωρείται α) ότι δεν έχουν διοικητικές ικανότητες, β) ότι είναι αναξιόπιστες, γιατί αφοσιώνονται στην οικογένεια και όχι στην εργασία, γ) ότι πρέπει να υπαμείβονται, δ) ότι είναι αναλώσιμες και, για αυτό, απολύονται ευκολότερα, ιδίως όταν κάνουν οικογένεια.
- Στην πολιτική υποεκπροσωπούνται από άτομα του ίδιου φύλου (εξ αυτού και η θέσπιση του νόμου της ποσόστωσης) – δεν τους ανατίθενται σημαντικές θέσεις εξουσίας και διοίκησης.
- Στα τηλεοπτικά σίριαλ παρουσιάζονται δολοπλόκες, πανούργες, μηχανορράφοι, άπιστες και κουτσομπόλες.
- Δεν θεωρούνται ικανές οδηγοί – χωρίς να έχει αποδειχθεί επιστημονικά, θεωρούνται ανίκανες να αντιληφθούν σωστά τον χώρο ή να πάρουν ορθές αποφάσεις – θεωρούνται υπαίτιοι σοβαρών ατυχημάτων.

2021 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

- Πολλοί άνδρες πιστεύουν ότι η θέση τους είναι ακόμα στο σπίτι, ότι είναι κατάλληλες μόνο για τις οικιακές εργασίες, τις οποίες πρέπει να αναλαμβάνουν εξ ολοκλήρου.
- Στον αθλητισμό δεν αμείβονται εξίσου με τους άνδρες, η δημοσιογραφική κάλυψη των πρωταθλημάτων στα οποία συμμετέχουν είναι ελάχιστη, οι διακρίσεις τους δεν παίρνουν τη δημοσιότητα που τους αρμόζει.

Από τα παραπάνω προκύπτει το ιδιαίτερα δυσάρεστο συμπέρασμα πως οι γυναίκες, ακόμη και σήμερα, αντιμετωπίζονται ως το αδύναμο φύλο, ως άτομα του κοινωνικού περιθωρίου, ως παρίες. Κατά τη γνώμη μου, είναι απαραίτητο η θέση της γυναίκας στην κοινωνία να αναβαθμιστεί χωρίς χρονοτριβή. Ένας από τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να υλοποιηθεί αυτός ο στόχος είναι και με την καταγγελία, στη σελίδα αυτή, φαινομένων παραβίασης των γυναικείων δικαιωμάτων· καταγγελία, η οποία θα πρέπει να κοινοποιείται από όλους μας, για να γίνεται γνωστή, ώστε να κινητοποιούνται κάθε φορά οι αρμόδιοι φορείς της Πολιτείας. Εξάλλου, αυτή δεν είναι η δύναμη και η προσφορά των μέσων κοινωνικής δικτύωσης;

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας και ευελπιστώ τα λεγόμενά μου να αποτελέσουν εφάλτήριο γόνιμου προβληματισμού.